

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega prvga in tretjga četrtka meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sementičkih ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 5.

V Ljubljani, 4. marca. 1897.

Letnik X.

Oklic.

P. n. državnozbornim volilcem!

Volitve volilnih mož so večinoma končane. Hvala Bogu in zavednim katoliško-narodnim volilcem, te volitve so za našo stranko večinoma srečno končane. Izvoljeni so po vseh kmetijskih občinah kakor tudi v peti volilni skupini po večini taki volilni možje, ki bodo volili kandidate katoliško-narodne stranke.

Najprej bodo poklicani 10. marca na volišče volilni možje za peto volilno skupino, kjer voli vsa dežela in mesta. Za peto volilno skupino je naš gosp. kandidat

dr. Janez Krek

profesor bogoslovja v Ljubljani.

Naš kandidat je mož, ki zasluži naše zaupanje. Volilci ga večinoma poznate, zato ga Vam ni treba posebe priporočati. Nadejamo se, da naš kandidat dobi za-se veliko večino volilnih mož iz vse dežele.

Za kmetijske občine, ki volijo 15. marca, so naši kandidati:

1. Za sodne okraje: Ljubljanska okolica, Vrhnika, Velike Lašče, Ribnica, Litija in Zatičina, gospod

dr. Ivan Šusteršič

odvetnik v Ljubljani.

2. Za sodne okraje: Kamnik, Brdo, Kranj, Skofjaloška, Trzin, Radovljica, Kranjska gora, gospod

Josip Pogačnik

posestnik in poštar v Podnartu.

3. Za sodne okraje: Postojna, Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Lož, Idrija, Cerknica, gospod

dr. Ignacij Žitnik

deželni poslanec v Ljubljani.

4. Za sodne okraje: Novomesto, Krško, Kostanjevica, Črnomelj, Metlika, gospod

Viljem Pfeifer

posestnik in deželni poslanec v Krškem.

5. Za sodne okraje: Kočevje, Trbnje, Zuzemberk, Radeče, Mokronog, gospod

Fran Povše

deželni poslanec in posestnik v Ljubljani.

Volilni možje!

Naši kandidati za kmetijske občine so možje, katerim prav mirno zaupate zastopanje Vaših koristij. Večinoma vsi so že dosedaj pokazali, da so vredni vsestranskega zaupanja.

Volilci! Pridite vsi na volišče, volite jedino in soglasno priporočene kandidate. Držite se pri tem besed naših škofov, ki pravijo v svojem pastirskem listu:

„Ako hočete pri bližnjih volitvah izpolniti naše upe in naše želje, katoliški možje, bodite je dini! Vaša nesložnost je bila doslej mnogokrat vzrok vaše slabosti. Ako se avstrijski katoličani nečejo odreči vsemu vplivu na javne državne razmere, ako ne marajo žrtvovati svojih najvažnejših koristij, tedaj ne smé tako ostati. Skupno zastavo imate, okoli katere se zbirajte in družite pri teh volitvah — svojo sveto katoliško vero.“

Kvišku torej, katoliški možje, tega znamenja se držite in s tem znamenjem bomo videli, da ste zmagali.

Volilni možje, pridite torej vsi na volišče in soglasno oddajte svoje glasove kandidatom katol.-narodne stranke.

V Ljubljani, 1. marca 1897.

**Izvrševalni odbor
katoliško-narodne stranke.**

Razgled po svetu.

Po širni *Avstriji* vse vré in kipi. Povsodi vré se prvotne volitve za peto kurijo in kmečke občine. Hvala Bogu, volitve so ispadle za naša katoliška načela skoro da boljše, kakor smo se nadjali. Duhovi se vedno bolj ostro ločujejo za in proti katoličanstvu. Na jedni strani stojimo mi s trdnimi, praviimi načeli, na drugi strani pa se trdovratno drže napčenih načel socijalni demokratje in njih pristasi. Liberalci pa visé tako nekako v zraku med obema strankama, po navadi pa pritegnejo socijalnim demokratom in sploh vsem sovražnikom katoliških načel, samo da bi nas oškodovali. Pa ljudstvo je spoznalo i socijalne demokrate i liberalce: prvim se krepko ustavlja, drugih se pa polagoma otesa, ker vidi, da jim noben drug ne more pomagati k pravi sreči, ko jedino katoliška vera. In tako stopajo zavedni katoliški volilci k volilni mizi in oddajajo svoje glasove katoliškim kandidatom. — Le na severnem Českem in v Šleziji so v V. kuriji večinoma voljeni socijalno-demokratski volilni moštje, tako da si bodo rudečkarji po teh deželah veliko več poslancev priborili, nego se je začetkom volitev mislilo in kakor bođe našim miroljubnim ministrom všeč. — Vlada je sama kriva, da se je socijalistična zalega tako zelo po nekaterih deželah razširila, ker je ni o pravem času zavirala s tem, da bi se bila odločno postavila na edino pravo katoliško načelo.

Kako daleč da gredó puntarski *Ogri*, pokazal nam je zopet dogodek zadnjih dnij. Kakor je dobro znano, spuntali so se l. 1848. Ogri zoper našega cesarja, in le s silo je mogel cesar pomiriti Ogre. Kdor je pazljivo bral poročilo iz Ogrske, je gotovo videl in opazil, da Ogri se vedno mami oni uporni duh zoper našega cesarja. Ali take si pač ni kdo še z lepa zamislil, kakor poslanec Košut, ki je predlagal, naj se prihodnje leto slovesno praznuje petdesetletnica onega punta.

Splošne volitve za *Italijansko* poslansko zbornico vrše se 21. t. m. Ministerski predsednik obeta svojim volilcem, da bo razširil nekoliko volilno pravico. A poleg tega jim tudi napoveduje, da se bodo do dobra pomenili, kaj jim je v Afriki storiti. Kajti Lahom Afrika kar noče iz spomina, ampak se enkrat bi bili radi tam dol tepeni, ker le preradi pihajo, koder jih ne peče.

Ruski car je prav nevarno bolan, a ne vé se kakšno bolezen da ima; tako so poročali v zadnjih dneh razni listi.

Francozi bodo pomnožili svojo armado, in prebivalstvo bo dobilo tako novo, težko breme, ter bo še bolj nezadovoljno, kakor je bilo dosedaj.

Spaniji se mudi zatreli vstajo na Kubi, zato pri-ganjajo svoje generale, naj hitro vstašem zapró sapo, da

se bodo morali vdati. Doma namreč, na Španskem samem, začeli so se gibati razni ljudje, ki bi radi sedanje vladarsko rodovino pregnali in drugega kralja postavili. Dosedanja španska vlada sicer tem nezadovoljnejšem zeló hudo na prste stopa, a ne more dosti opraviti, ker jih je preveč.

Znano je bralcem „Domoljubovim“, da so pred kratkim dobili na *Srbskem* nove ministre, ki so kar hipoma hoteli vse zboljšati in popraviti. Pa ti možje prav gotovo niso prav začeli. Kajti med tem, ko druge države volilno pravico razširjajo, skušajo srbski ministri to pravico le še bolj omejiti, tako da bi samo tisti imeli pravico voliti, ki plačajo nad 20 gl. davka, pravico voljeni biti pa le oni, ki plačajo najmanj 80 gl. Če mislijo novi ministri tako voziti državni voz, potem je boljše, da raje danes kot jutri izprežejo.

Vsa Evropa obračala se je zadnje dni na otok *Kreto*. Ta deželica je nekaj manjša kot naša Kranjska in ima komaj polovico toliko ljudi; a vendar bilo je ime „Kreta“ v ustih mnogo milijonov ljudi. Na tem otoku živé Turki in kristijani, ki so si pa vedno v laséh, ker Turki ne pusté kristijanov v miru, ampak kjer le morejo, jih napadajo. Lani so komaj evropske države napravile na Kreti mir, a ne za dolgo; pred kratkim čuli smo novico, da se kristijani in mohamedani zopet pobijajo, a nihdo se ni za to bë lo kaj zmenil. Pa ker klanja le ni bilo konca, poslal je grški kralj, ki je temu otoku najbližji sosed, svojega drugega sina princa Jurija z svo vojsko na otok Kreta z naročilom, naj zasede Kreta in naredi mir. Ko je turški sultan to slišal, padel je od srda skoraj na tla, vpil, da mora ostati Kreta turška in ne sme postati grška. To so slišale evropske države, in brž so pritekale na pomoč — mislite da Grkom in kristijanom na Kreti? Ne! Turku. Zagrozite so se te razne države Grkom, da bodo posedle grška primorska mesta in se bodo pustile živeža v deželo, če Grki ne zapusté Krete. Toda Grki so se naredili gluhe in slepe in so si skoraj ves otok osvojili. Sedaj so Grki sklenili sedem dnevno premirje in potem homo videli, kaj šo bo. Po celem balkanskem polotoku bojé se vstaje zoper Turke. Rus in Turek spravila sta ze velike armade na mejo. Nič ne vemo, kaj prinesejo prihodnji dnevi, ali hudo vojsko ali mir. Vse je napeto. Sicer bi bilo popolno prav, da bi Turka pognali iz Evrope, in tudi Grki se nočejo kar tako podati evropskim velevlastem, ker vedó, da je pravica na njih strani. Pa prosimo le, da Bog odvrne od naše države vojsko; Grkom in kristijanom na Kreti pa želimo, da se brez prelivanja krvi vresničijo njih želje.

Listek.

Vse pride na dan.

(Povest. Napisal Pivčan.)

(Dalje.)

IX.

Da je vedel Boštjan, kaj bo dosegel pri Mackovki, gotovo ne bi bil storil nikoli te poti. Vkljub vsem-njejim zdravilom in nasvetom je bilo s ščetinarji vsak dan slabše. Ko je šel četrty dan pogledat v hlev, našel je svoje ljube zivali ležati brez vsakega znamenja življenja na tleh. Bilo je po njih. Sprva ni vedel ubogi mož, kaj bi počel.

»Le čakaj, baba sleparska! Prvič in zadnjič si me dobila v pest, Neža!«

Zena prihiti iz hiše že sluteča, kaj se je pripetilo.

»Tu imaš sedaj, ko si me nagovarjala: le v Robidje, le v Robidje! Da sem šel jaz v trg h konjederki, kakor sem hotel, bilo bi gotovo bolje. Saj nam je že pomagala.«

Boštjanka molči in milo se ji stori, ko vidi, da je vničen nje trud. Tedaj celo zimo jih je pitala zastonj! Za nekaj časa si otrne solzo in izpregovori:

»Sedaj sem pa jaz vsega vzrok! Nisi li sam rekel, da hočeš jedenkrat pri Mackovki poskusiti?«

»Ne imenuj mi več tega imena. Ona ni vredna, da...«

Tu se začuje r' dvorišču klic:

»Kje vas je kaj?«

»Birič Vajcen«, vzdihne Neža in hiti iz hleva.

»Uprav tega je še treba tukaj, kaj ga je vrug prinesel, ka-li? Bog mi grehe odpusti! O, moja glava! Se je li vse zaklelo soper mene?«

To rekši zaloputne Boštjan hlevina vrata, da se vse strose, in odide za ženo.

Birič mu že od daleč molí neki list. Boštjan ga vzame in bere počasi:

»Poziv. Janez Boštjan iz Kočic h. št. 28. se pozivlje, da se zglati dné 1. aprila v sodnijski pisarni...«

»Sto hudirjev, kaj, tožba?«

»Bržkone«, odgovori hladno Vajcen, in se obrne, ne meneč se za Boštjanovo osuplost.

Ta gleda za njim in vrti med prsti list, nič prav ne vedoč, pri čem je.

»Gospod, gospod, slišite, komu ste pa še prinesel?« zakriči za biričem.

»Vaškemu čredniku Cenetu, ker...«

Zadnjih besedij ni bilo več čuti, saj Boštjan jih ni poslušal. Dovolj mu je bilo, da je imenoval črednika.

»Ta preklicana Bečvinka! Glej, tožit me je šla«, veli Boštjan ženi.

»Pa bi se bil malo zdržal! Ne veš, kaj si ji vse prerekel, ko je prišla zadnjikrat po maleko? Saj jo poznaš, ne?«

»Sam ji li rekel kaj čez čast? Pasja vera, ali jo nimajo vsi ljudje za čarovnico?«

»Le glej, kako se boš zagovarjal pred sodnijo. Boš li mogel dokazati, kar si govoril, ali utajiti? Črednik je priča vseh besedij.«

Boštjan ni vedel, kaj bi odgovoril. Stisnil je pesti in odšel v Bežnikovo krčmo, kjer je zalival jezo in žalost do večera.

Drugi dan se je napolil k sodnji, kjer sta ga že čakala Bečvinka in črednik, ki je moral ta dan čredo popustiti in iti za pričo.

Boštjan je bil obsojen, da plača Bečvinki petak kot odškodnino za dobro ime, in da poravnava vse sodnijske stroške.

X.

Semenj v Sežani dné 12. aprila je bil kaj obilao obiskan. Kar trlo se je Lahov in Furlanov, ki so prekupovali živino. Kališter je kmalu dobil kupca, in naredila sta za tristo in deset. Vesel je spravil možiček denar in šel na postajo čakati vlaka mešanca, ki odhaja iz Sežane okoli desete ure zvečer.

Prisedsi na domačo postajo ob jedni uri čez polnoč, odpravi se takoj proti domu. Pota je bil vaju in do vasi je imel pičle pol ure.

Ker je bila tema, ni opazil mladega človeka, ki se je spustil pred njim v dir, kar so ga nesle noge, a tako tiho, da ni provzročil najmanjšega šuma. Bil je Volkadinov Štefan, ki je po očetovem ukazu prežal blizu postaje. Pri kočiskih zelnikih ne daleč od vasi jo zavije za mejo, kjer je ležal Volkadin, držeč v roki drenov kol.

»Oče, že gre, oče! Kje ste?«

»Tiho, sakr... a duša! Ne veš, da ima noč ušesa? Ti si za kako pomoč, ti!«

»I seveda. Kako pa, je li sam? Kaj ima s seboj?«

»Nikogar družega nisem videl, da bi bil izstopil, naproti mu tudi nikdo ni prišel. Čisto sam stopa in — prazen.«

Tu se zaslisijo koraki. Kališter se približa meji!

Volkadin skoči predenj, in predno se prišlec zavé, kaj se godi z njim, udari ga ta s kolcem krepko po glavi, in Kališter oblezi v krvi. Morilec mu preišče hitro zepe in mu vzame listnico z denarjem.

»Štefan«, zakliče nato bolj na tihem. »Kje te vrug drži? Pojdi no bližje?«

»Oh, oče, jaz ga ne bom...«

»Strela! saj je že vse gotovo. Prek... a k'ada hud... a, lesena! Pridi no sém, da ga neseva proč. Tu ne sme ležati sredi ceste.«

Sin se splazi izza meje in plaho gleda mrliča.

»Daj, daj, stopi in pomagaj. Bog ti pogubi mater! Mudi se. Naj sedaj kak človek pride — tristo peklenskih! Pozna se, da nisi vajuen takih poslov. Martin je spretnější v tem. Zakaj si se pa ponujal, ko bi šel on rad?«

»Kam ga pa poneseva?«

»V kraj, kjer ga ne najdejo takoj danes in tudi še jutri ne. — V podmol blizu Dobja.«

Takoj popadeta vsak na jednom koncu truplo in je neseta proti omenjenemu, komaj četrt ure oddaljenemu mestu.

Med dvema skalama zijá tu odprtina globoka dobrih pet metrov in široka toliko, da bi se moral precej zalezeti, ako bi hotel skočiti čez. Zadelana je s kosatim

trnovim vejevjem, ki zabranjuje, da ne pade noter kako govédo.

To ograjo vržeta proč in spustita svoje breme v globino.

Vejeve namečeta nazaj, kakor je bilo, in hitita proti Hrastovji, da bi bila do jutra doma.

Dopisi.

Stari Trg pri Ložu meseca februvarija. Dné 2. svečana imelo je »Konsumno društvo« v Starem Trgu občni zbor, na katerem so se polagali računi za upravno leto 1896. Nad vse vesel bil je vspeh prvega upravnega leta. Prihodkov je imelo 36.812 gld. 8 kr. — stroškov 33.573 gld. 90 kr. — Udov je bilo 311. Dobička je imelo 2069 gld. 88 kr. po odbitih upravnih stroških, ki so znašali 1348 gld. Po soglasnem sklepu se je določilo, da od tega ostane za rezervni zaklad 1521 gld. 88 kr. Kot dividenda se razdeli med ude na skupilno svoto 348 gld. in 200 gld. poslovdji in odboru v nagrado. Razvidno je iz tega, kako nespametno in zlobno je bilo napadanje nasprotnikov; ne le lep prebitek, ampak tudi nizke cene so v največjo korist n'jemu ljudstvu. Hud boj je imelo društvo v svojem početku. Nasprotniki so pisali tujim in domačim tvrdkam, da naj društvu ne prodajajo blaga, sicer ne bodo nič več pri njih kupovali, da čez leto ne bode nič več živelo, da nima udov, kapitala itd. Ude so odvrčali s silno konkurenco. A vzlic temu ima danes društvo že lep rezervni zaklad in je močnejše na številu udov, ki vedno na novo pristopajo, ker uvidevajo veliko korist. Res so vse mogoče sile napeli pred občnim zborom nekateri dobri prijatelji, da bi odvrnili ude. Plašili so jih, da bodo morali zalagati, da ne bodo dobili deležev nikoli več nazaj, ako se začasno ne odpovedó, — a le šest so jih na led speljali. Med letom pa so tožarili, z orožniki zasledovali in dvakrat tablo nad prodajalnico namazali — ki je še danes priča njihovih umazanih sredstev. Zavedni udje pa, videč tako delovanje, so toliko zvesteji. Čast jim! To bodi pa tudi bodrilo drugim zadrugam in konsumnim društvom, ki se bodo imela boriti z enakimi nasprotniki, če tudi bolj dostojnimi kakor pri nas, posebno pa sosedom Cirkničanom, da naj se ne dajo niti preslepiti niti oplášiti po takih ljudeh. Sedanje cene tudi pri drugih, obrekovanje, napadanje naj vas ne odvrča od društva, katero ste ustanovili; vprašajte le, kdo je vzrok takih cen, zakaj jih prej ni bilo in kaj bode pozneje, ako bi konsumna društva ne bilo?! Toraj vstrajnosti je treba in čez leto boste imeli isto prepričanje in vspeh kakor sosedi Starotrski.

P. H a v p t m a n.

Iz Šent Jerneja. Dné 20. februvarija t. l. se je vršila pri nas volitev volilnih mož za peto kurijo, dné 21. pa za kmečke občine. Prvi dan je prišlo k volitvi 170 volilcev. Možje katol.-narodne stranke so dobili po 118 glasov; nasprotna Ljubi-Zalókar Rajarjeva stranka po 18 v'kljub temu, da so njeni volilci sami sebi gla-

sove dali. Drugi glasovi so se razcepili. Volilni imenik je bil jako pomanjkljiv. Veliko gospodarjev ni bilo vpisanih — ali so imeli popačene primke. Nejevdja nad takim neredom je bila splošna. Agitacija na obeh straneh je bila živahna. Veselje je bilo gledati gospodarje, ki so v tako obilnem številu prišli, da bi pokazali svojo kat.-narodno zavednost. Vsi so bili edini — stanovitni. Tu so bili vrti Ostrožani in Grobeljčani — ponos fare sv. Jerneja. Tudi vse vasi proti Kostanjevici in Gorjancem, poleg teh še Razdrto, Dobravica, Mahorovec so volile katol.-narodne može. Slava jim! Nasprotniki so zbobnali le 18 glasov. Kamen spodtike je bil tem revezem naš g. kapelan. Kar je kedaj »Rodoljub« ali »Delavec« očital duhovščini, vse je prišlo na vrsto, kolektura, stolnina, beli kruh itd. Ko bi bili ti ljudje le količkaj pametni, vedeli bi, da so kolektura in stolnina dohodki g. kapelanovi, katere mu je visoka c. k. deželna vlada zagotovila. Krčmar Zalókar je bil posebno korajžen. Kot divji je vpil: »Vi vedno pridigujete — vera je v nevarnosti, to ni res; mešate se v politiko, mi bomo kmeta volili.« »Pa Rajarja volite za poslanca, to je kmet, on se bo za Vas potegnó!«, je dobil odgovor. Naj si zapomni ta krčmar sledeče: Duhovnik moli, to je njegova duhovska dolžnost; na državljanske pravice ga opominjajo njegove davčne bukvice. On je pastir svojih ovčic ne samo v cerkvi, tudi zunaj; zato mora poditi volkove od svoje čede. Nič hudega ni, ako ga radi tega kak krčmar sovraži. Veliko veselje so pokazali vitezi pri dolenjski »Adui«, ko so videli g. kapelana idočega obhajati. »To je fajne«, se je slišalo od nasprotnikov. Ali njih veselje se je kmalo spremenilo v žalost. Katol. narodni može so bili izvoljeni z večino 100 glasov. Za liberalno stranko se je posebno trudil naš dacar g. Zemljak. — V soboto ni bilo nobene borbe, le neki pijani »šnopsar« je zunaj razgrajal. Nasi može so dobili 72 glasov. Jeden volilec je volil 8 nasprotnikov in enega našega moža; za plačilo je prejel splošni smeh. Tudi 15 volilcev iz Št. Jerneja je volilo kat.-narodne može, kar jim čast dela. Spoznali so, da so bili poprej zapeljani. Vsi volilni može so vzorni katoličani ter bodo dali svoje glasove g. profesorju dr. Jan. Ev. Kreku in g. Viljemu Pfeiferju.

— a —

Iz Cirknice, 14. februvarija. Včeraj se je pri nas vršila volitev ednajst volilnih mož za notranjske kmečke občine. Trajala je od osmih zjutraj do šestih zvečer. Agitacija liberalne stranke je bila zvito zasnovana in je imela svoje središče ne samo v cirkniških liberalnih

magnatih, ampak tudi — in morda še bolj — v Markovcu. Od tndod je počil glas, da nihče ne dobi voznje, če ne bo volil liberalno. Res je, da je grožnja z zaslužkom nekaj pripomogla liberalno-narodni stranki, toda velika večina naših volivcev se ne straši takega žuganja, koder se gre za pravico in resnico! To se je pokazalo tudi na volišču. Naši možje so stali kot skala do zadnjega v volivni dvorani. Vrlo so se držali Begunjci, Grahovci in Zerovljani, Martinjci, vsi Jezerci, Dolenjci, Podslivničani, pa tudi v Cirknici imamo mož, ki svojega prepričanja ne prodadó za zaslužek in pijačo. Oddanih je bilo 331 glasov; naši so dobili največ 186, nasprotni pa 141 glasov. Veselje se je bralo našim z obraza, a marsikaterim nasprotnim se je videlo, da le prisiljeni volijo na liberalno stran, ker so v srcu s katoliško-narodno stranko. — V petek 12. t. m. je bilo v Grahovem izvoljenih za peto skupino pet naših volivnih mož z nad sto glasovi večine, v Cirknici je izvoljenih šest nasprotnih. To je kratko poročilo o naši volitvi, ki je pokazala, da velika večina trdnih in samostojnih kmetov stoji odločno pri katoliško-narodni stranki.

Domžale, 26. februarija. Pri nas je pri volitvi razun jednega neodločnega zmagala katol. narodna stranka. Volitev je bila silno viharna in v peti kuriji je v ožji volitvi zmagala naša stranka, v kmetijskih občinah pak je slo še dosti mirno in ugodno za nas, bili so namreč izvoljeni trije možje za g. Pogačnika in jeden menda za g. Zupana. — V nedeljo dné 21. t. m. so imeli socijalni demokrati svoj shod v Domžalah, pa brez vspeha. Drugo nedeljo v postu t. j. 14. marca pak napravijo katoliški socijalisti svoj shod v Domžalah, katerega tukajšno pošteno ljudstvo željno pričakuje. Socijalni demokrati so začeli, mi nočemo zaostajati.

Z Vrhnike. Katol. društvo rokodelskih pomočnikov imelo je 21. febr. svojo predpusno veselico. Društveniki so prav dobro peli, deklamovali in igrali in zato tudi želi obilno pohvalo. Največjo zaslugo pri tej veselici ima naš pevovodja g. Stojec. Bodi mu isrečena tam potom srečna zahvala. — Dne 24. febr. smo imeli volitev za 5. kurijo in kmečke občine. Vdeležilo se je volitve do 600 volilcev kat. narodne stranke. Nasprotna stranka poslala je na volišče prav nezastno število volilcev. Volitev je trajala od 8 ure zjutraj pa do 1/2 9. zvečer. Vsa čast in hvala volilem, ki so se tako značajno držali gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Iz Mengša. Dne 21. februarija vršila se je pri nas slavnost otvoritve „slov. katol. izobraževalnega društva za Mengeš“ ob jako mnogobrojni udeležbi. Društvo otvorilo se je pod jako ugodnimi okoliščinami in je že istega dne pristopilo nad 70 vrlih mož kot člani novemu društvu. — Zajedno z otvoritvijo sklican je bil tudi shod volilcev mengiške občine, na katerem se nam je predstavil naš kandidat g. Pogačnik, ki je v domačih in prepričevalnih besedah razvijal svoj program, razkrival najbolj skeleče rane našega oratarja in navajal sredstva boljše bodočnosti. Splošno pritrdjevanje je sledilo poljudnemu govoru g. Pogačnika, ki se je vsem navzočim tako prikupil, da bodo mengiški volilni možje brez dvoma od-

dali zanj svoje glasove. Za tem je govoril še dr. K r e k o splošnem in posebej o kmetiskem vprašanju; navduševal in spodbujal je zlasti k združenju na gospodarskih poljih in priporočal ustanovitev posojilnic in kmetijskih zadrug. Vsestransko pritrdjevanje je sledilo njegovemu temeljitemu govoru. V splešni zadovoljnosti se je ljudstvo razšlo po 2 1/2 ure trajajočem zborovanju.

Iz Tržiča, 21. febr. Ker ima naša večerajšnja volitev pete skupine v sebi marsikaj pedučilnega, mi bodi dovoljeno, da jo kratko popišem. Tržič ima še mnogo značajnih katoliških mož, ki se ne daše kar tako zapeljati od liberalcev ali socijalnih demokratov. — Zato smo upali, da bo zmaga na strani kršč. socijalnega kandidata. Nasproti katoliški stranki so agitirali delavci v Vojah (predilnica) in usnarji. Oboji so imeli svoje kandidate, oboji so pa tudi čakali povelja od svojih delodajalcev. Neki uradnik iz predilnice je odločno povedal, da bodo v Vojah volili tako, kakor se jim bo namignilo. Na večer pred volitvijo so Vojani pustili svoje kandidate in se pridružili Maltytovim usnarjem, ali z drugo besedo: predilnica je naredila poklon županu in fabrikantu Maltytu. Volitve se je udeležilo nekaj nad dvesto mož; vseh volilcev je nad 500. Katoliška stranka bi bila lahko sijajno zmagala, da niso volilec ostali doma. Katoliška zavest v Tržiču še dremlje, a upamo, da se polagoma vzbudi. Koga bodo volili izvoljeni štirje usnjarski pomočniki, mi je doslej še neznan. To je znano, da je jeden izmed njih prenečil v svojem stanovanju soc. demokratičnega apostola Postlerja. Omeniti mi je samo še to, da je bil Gassner te dni odsoten. Navedel sem ta fakta brez kritike, zato upam, da nisem nikogar razžalil.

Iz Borevnice, dné 27. februarija. (Volitve.) Gospod urednik! Liberalcem je zmanjkalo tal, in »socijalna demokracija« nima zaslombe tukaj. To nam jasno spričujejo dogodki pretečenega tedna. Nekaj dni pred volitvami je hodila neka trojica naših »liberalnih kričačev« po vaseh in ljudem pri kupici vina nagovarjala ter nabirala glasove za svojo stranko. Ali čast našim čast. gosp. duhovnikom, da so ljudem še o pravem času pojasnili njih zmoto. Posebno so si prizadevali »socijalni demokrati« priboriti si večino v peti kuriji, katerih je precejšnje število pri železnici. Njih prerok je neki strojevodja, kateri jim tudi »Delavca« prav po židovsko ponuja. — Dan pred volitvami jih je tudi neki njih pridigar iz Ljubljane obiskal in jih na shodu navduševal za njihovo delovanje. Ali na dan volitve dné 25. februarija so bili za peto kurijo po kratki borbi izvoljeni možje naše »narodne katoliške stranke«. Ravno tako sijajno so zmagali naši možje v četrti kuriji. Naj omenim samo, da so imeli čast. gosp. župnik do 130 glasov. Tako so torej naši nasprotniki popolnoma propadli. Čast torej našim možem! — Smeha vredno pa je, da so dali naši liberalni gospodje v nedeljo pred volitvami oklicati, rekoč, da pri nas ni nič »liberalcev«, temveč, da so vsi goreči katoličani, ter so ob enem zabavljali proti gg. duhovn kom.

Iz Badeč, 22. februarija. Volilna borba v Badečah je bila silno živahna. Proti katoliško-narodni stranki so

se združili nemškutarji, liberalci in socialni demokratje ter uporabljali proti nam tudi pest in kol, toda naši volilci so ostali mirni in so surovostim moško odgovorili s svojimi glasovi, izjavljajoč svetu, da je zvezani imenovani trojci odklenkalo tudi v Radečah. Kako surovi so bili naši nasprotniki, priča nastopni dogodek: Okoli jednajstih pride gospod kaplan, ki vsled svoje mladoletnosti nima volilne pravice, vprašat k našim, kako stvar stoji. Ko ga nasprotniki zagledajo, začne krčmar Otavnik kričati, kaj da ta poba tukaj dela ter da naj se pobere domov, ker

nima nič opraviti tukaj; nato skoči čevljar Višnikar nad kaplana, ki se seveda napadu umakne, drugi liberalni agitatorji in volilci so lomili kole; še le ko je prišla žandarmerija, je napravila red. Naši volilci pa so bili sicer darmeriji zaradi takih surovostij, vendar so ostali popolnajevojni zaradi takih surovostij, vendar so ostali popolnoma mirni. Volilna komisija je bila sestavljena iz samih noma mirni. Volilna komisija je bila sestavljena iz samih nasprotnikov, vendar vse to ni nič pomagalo, ker zavednosti naših volilcev nista mogla omajati ne zvižaca in ne sila. Slava vrlim radeškim volilcem!

Razgled po Slovenskem.

Volitve volilnih mož za četrto in peto kurijo so večinoma dokončane. Za našo stranko so tako ugodno izpadle, da je izvolitev gospodov kandidatov za državni zbor, katere priporoča „Domoljub“ na prvem mestu, zagotovljena, ako le volilni možje, kateri so se pri prvotnih volitvah zavezali glasovati za katoliško-narodne kandidate, ostanejo s'auovitni in drže kot Slovenci pošteni in svojo možato zastavljeno besedo. Da so bodé to zgodilo, o tem smo prepričani in tako bodeta 10. in 15. marej dneva zmage in očiten dokaz, da je ogromna večina našega naroda, kot vedno, z está načelom, katere zagovarja „Domoljub“. Mnogotere gospode dopisnike pa, kateri so nam tako točno poročali o volitvah, prosimo z ozirom na tesne prostore našega lista opruščenja, da nismo mogli sprejeti njihovih zanimivih poročil.

Pozor somišljeniki! Volitve volilnih mož so dokončane in liberalna stranka je v vseh volilnih okrajih poražena. A po svoji stari navadi skušala bode v onih okrajih, kjer večina naših mož ni velika, tedaj zlasti v trebanjsko-kočevskem in notranjskem okraju, nekaj naših volilnih mož pridobiti za-se, ali pa vsaj odvrniti od volitve. Posluževala se bode pri tem vse h sredstev. Opozarjamo tedaj somišljenike, naj bodo oprezni, naj pazljivo zasledujejo gibanje nasprotnikov in o vsakem važnejšem dogodku poročajo osr. volilnemu odboru. Če bi pa kedo skušal na kakrjiv način vplivati na volilne možje (zlasti s podkupovanjem, pretenjem itd.), naj se to takoj naznani tajniku vol. odbora dr. Ivanu Šusteršiču, odvetniku v Ljubljani, ki bode takoj brez plašeno uvedel kazensko postopanje proti zavednemu zločincu, naj si bode katerega koli stanu hoče!

Nov liberalen kandidat za notranjske kmetijske občine. Ker liberalci s pl. Garzarolijem iz Sežane nič več ne upajo zmagati, iztaknili so novega kandidata c. kr. nadinženirja Zužeka. Mož se sedaj ponuja Notranjem, ker ga, kakor sam pravi, tlačijo visoki davki, da si kot poslanec nekoliko opomore. — Naši volilni možje pa bodo kot jeden mož stali za dr. Žitnika, katerega so sami pozvali, naj jih zastopa v državnem zboru.

Umrli je v Ljubljani 22. februarija bivši ljubljanski župan g. Anton Laschan. Pokojnik je bil nemškega mišljenja, sicer pa pošten, kršč. mož. Naj v miru počiva!

V Čemšeniku je dne 4. t. m. umrl Janez Razpotnik, veren, blag in obče priljubljen mladenič. Svetila mu večna luč!

Potres na Lipoglavu je bil 21. februarija dopoldne ob $\frac{1}{2}$ 11 uri, popoldne ob $\frac{1}{4}$ uri.

Porotne obravnave se pričnejo v ponedeljek, dne 1. marca. Na vrsto pridejo: 1. marca: 19 letni Jozef Kosec in Dorac pri Kranju radi ropa in tatvine; 21 letni Jan. Mihelič iz Zadobrove pri Ljubljani radi uboja. 3. marca: ciganska sodrga: Andr. Hudorovič, Fr. Hudorovič I., Fr. Hudorovič II., Andrej Hudorovič, Jan. Hudorovič, Matej Hudorovič, Pavl Hudorovič, Katarina Hudorovič, Sim. Held, Jos. Held in Marija Held. Obdolženi so, da so od l. 1889 po Kranjskem in Goriškem povzročili 30 tatvin v znesku 4443 gl. 26 kr.

Orožne vaje c. kr. deželne brambe v letu 1897. A. Pri domobranski pehoti. Za poziv k orožnim vajam v letu 1897 so namenjeni: a) Vsi neposredno v c. kr. deželno brambo uvrščeni domobranci nabornih letnikov 1896, 1893, 1891 in 1890, izvzemši tistih domobrancev letnika 1890, pri katerih morebiti izjemoma doba vseh doslej opravljenih orožnih vaj presega 16 tednov. b) Iz vojskine reserve v deželno brambo premeščeni naborni letnik 1886; nadalje c) iz sledečih nabornih letnikov, in sicer iz 1892 oni neposredno uvrščeni, pri katerih doba vseh doslej opravljenih orožnih vaj ne presega 12 tednov, potem iz letnikov 1889, 1888, 1887, 1886 in 1885 oni, pri katerih ta doba ne presega 16 tednov; d) naborni letniki 1896, 1893, 1890, 1889 in 1888 nadomestne reserve c. kr. deželne brambe, izvzemši onega možva nabornih letnikov 1889 in 1888, pri katerih doba vseh doslej opravljenih orožnih vaj 8 tednov ne presega, potem od nabornih letnikov 1892 in 1891 ono možvo, katero se ni 8 tednov, naposled od nabornih letnikov 1895 in 1894 oni, kateri se niso nobene orožne vaje opravili. — B. Pri domobranski konjici. Pri domobranski konjici je v letu 1897 k orožnim vajam v prvi vrsti pozvati neaktivno možvo nabornega letnika 1886 in, če treba, tudi tiste domobrance nabornega letnika 1885, kateri jedne ali več postavno predpisanih orožnih vaj v vojskine rezervi, oziroma v deželni brambi niso opravili iz katerega si koli vzroka.

Našim somišljenikom. Iz Kranjske Gore, iz Trojan in iz Cerkelj smo dobili naznanilo, da so ondi volilni možje izvoljeni za vodjo gospoda prof. Tomo Zupana. Mi v smislu pastirskega lista avstrijskih škofov, ki tako prepričevalno priporoča jedinstvo mej katoliškimi volilci, in z ozirom na sklep osrednjega volilnega odbora, ki se je z 80 glasovi proti dvema izjavil za gospoda Pogačnika kot kandidata katoliško-narodne stranke v gorenjskih kmetijskih občinah zopet prosimo svoje somišljenike, naj ne rušijo discipline v stranki ter naj vsi združijo svoje glasove na kandidata katoliško-narodne stranke v gorenjskih kmetijskih občinah. Pričakujemo pa tudi od vodje gospoda profesorja Tomo Zupana, da bo tudi sam preskrbel, da se ne bo rušila jedinstvo v stranki na njegovo ime. Sicer je ogromna večina dosedaj izvoljenih volilnih mož izjavila se za kandidata gospoda Pogačnika in

je njegova izvolitev zagotovljena, vendar bi želeli, da vsaj kar je naših somišljenikov, stopijo složni na volišče, da lepa Gorenjska tudi ob tej priliki pokaže svojo staro složnost in kremenito zanesljivost.

Poljanski volilci pozor! Zadnje volitve so zaradi neposravnosti razveljavljene, v ponedeljek 8. t. m. bomo v drugo volili. Nasprotna stranka hoče voliti g. Kunca, ljubljanskega krojača. Njegov program pa niti ne omenja ne verske točke; to pa naši škofje najbolj povdarjajo, da, če hočemo se biti katoličanje, moramo voliti može, ki povdarjajo sv. vero tudi v javnosti in ne molčijo o njej. Poljanski volilci! Premislite, kam pridemo, ako se udamo sili, breznačajnosti, nemožatosti! Pridite zopet vsi polnoštevilno na volišče in volite z menoj tiste, ki bodo volili g. dr. Kreka, ki je prezaslužen ljubljeneec slovenskega ljudstva. Bog z nami! J. Kromar.

Domači pravdnik.

II. Napravljajte pismene testamente.

Stari Svetlin je zbolel.

Bódló ga je in stresala ga je zima, in mož si je mislil, da bi bilo dobro pripraviti se na večnost.

Poslal je po gospoda, potem pa je hotel dejati v red tudi posvetne svoje zadeve — poskrbeti za hišo.

Poklicati je dal torej tri sposobne možé, Snoja, Mohača in Čurna, da bi bili pričé, ko bo delal testament.

To je storil po nasvetu svojega sina Janeza, ki mu je rekel: »Oče, ker ne znate ne pisati ne brati, napraviti morate testament pred tremi pričami, tako sem bral.« Oče je ubogal in storil tako.

Testament je bil narejen, preteklo je potem ze mesec dnij, toda stari Svetlin ni umrl, pač pa se mu je obrnilo na bolje. Polagoma okreval je popolnoma in živel še osem let, dok'er ga ni lani nepričakovano spravil mrtvoud pod zemljo.

Testamenta pa, od kar ga je naredil pred osmimi leti, ni delal več.

Dognati je bilo tedaj, kak testament je naredil rajni Svetlin.

To pa sedaj ni bilo več mogoče.

Osem let je dolga dóba, in od prič Svetlinovega testamenta ni se niti ena niti druga več natanko spominjala, kaj je vse govoril Svetlin pred osmimi leti, in ni bilo mogoče dognati poslednje volje njegove.

Nastale so silne homatije in pravde. — Napravljajte torej pismene testamente.

Vprašas, kako? Posebno ako kedo, kakor Svetlin, pisati in brati ne zná?

To je znal napraviti stari Čap.

Naprosil je gospoda župnika, da mu napravijo spisan testament.

Poklical je nato še učitelja in soseda Jakca, ki je znal dobro brati in pisati.

Vsak izmed teh prebral je najprvo, kar so napisali gospod župnik.

Potem so prebrali le-ta še enkrat glasno ves testament, Čap je podkrižal, župnik so podpisali njegovo ime in sebe kot pričó testamenta, potem sta še podpisala učitelj in Jakec kot pričó testamenta.

Testament glasil se je tako-le:

Testament.

Pri polni zavesti napravljám svoj testament tako-le: Glavni dedič cele moje zapuščine je moj edini sin Jože.

Občinskim ubožcem volim dvajset goldinarjev, ki naj se med nje rnzdelijo na dan mojega pogreba.

Svojemu hlapcu Janezu, ako bo ob moji smrti še pri hiši, volim petdeset goldinarjev

Za ustanovljeno sveto mašo, ki naj se bere vsako leto na dan moje smrti v farni cerkvi, volim sto glid.

Janezu Omahnu dolžan sem sto goldinarjev na posojilu, katere ima izplačati moj dedič.

Ta testament je spisal gospod župnik Franc Rojec. On, potem gospod učitelj Anton Zelen in pa Štefan Jakec, moj sosed, bili so od mene naprošeni za pričé mojemu testamentu. Vsak izmed teh je, ko so bili vsi trije skupaj, prebral sam zase ta testament, potem ga je na glas prebral še gospod župnik in sem jaz potrdil, da je to moja resna zadnja volja.

Pisavec me je potem podpisal, jaz sem lastnoročno podkrižal in podpisali ste se pričó.

Na Loki, dné 18. februvarija 1897.

+ Lorenc Čap

podpisal ga Franc Rojec s. r.
in pričó testamenta.

Anton Zelen,
priča testamenta

Štefan Jakec,
priča testamenta

(Dalje sledi.)

Raznoterosti.

(Barona Berna) truplo so po njegovi želji izročili dne 21. t. m. hamburškemu zavodu za seziganje mrličev, pepel pa bodo shranili v trziški občini, kjer je zapustil svoja posestva. — V svoji oporoki je zapustil trziški občini 10.000, šentanski in šentkatarinski občini pa po 5000 gl. za reveže.

(Operoka voditelja socijal demokratov.) Nedavno je umrl na Angleškem socijalec pesnik in agitator Viljem Morris, ki je s svojo oporoko hudo okanil svoje uboge proletarske prijatelje. On, ki je vedno govoril kakor proletarec in pesnikoval za proletarce, je umrl, kakor pravcati bogatin in kapitalist. Zapustil je lep milijon ter ga razdelil tako, da se vidi prav jasno, kako dobro je razumel pravico posedujočega. Vse svoje premoženje je zapustil svoji vdovi in svojim otrokom, nobenega solda pa ne svojim sodrugom.

(Kako sodi protestant o papežu.) Protestant piše: »Papež Leon XIII, 85 let star, državnik prve vrste, poln milobe in prizanašanja s človeškimi slabostimi, je ves z duhom prešinjen tako, da se zdi, da je iz onega sveta. Nadarjen z državljansko umnostjo, išče nasprotja poravnati, kjerkoli more. Zlasti so izredno ginljivo pisane njegove jubilejne okrožnice, da je čudo; te niso bile poslana le nadškofom in škofom, ampak vsem vladarjem in ljudstvom brez razločka vere.«

(Poskušeni umor.) Dne 24. t. m. je mesar Anton Druškovič iz Leskovca svojo ženo z dolgim nožem napadel ter jo na roki hudo ranil.

(V Gorjanskem pri Komnu) je 20 februarja umrl č. g. kurat Stef. Mozetič v 67. letu svoje starosti. Pokojnik je bil slavnostni govornik na novi maši novega krškega škofa dr. Mahniča l. 1874. N. v. m. p.

(Požar.) V Leskovici v škofjeloškem okraju je 23. m. m. popoldne pogorela cerkev in župnišče.

(Goriške novice.) Vojake bodo nabirali letos na Goriškem: V Gradišču 7. in 8. aprila. V Korminu 9. in 10.; v Gorici (za mesto) 12. in 13.; v Gorici (za okol.) 21., 22., 23., 24. in 26. V Ajdovščini 28. in 27. V Kanalu 30. apr. in 1. maja; v Sežani 2. in 3. aprila, v Komnu 5. in 6. aprila. V Boveu 3. maja; v Tominu 5., 6. in 7. maja; v Cerknem 10. maja; v Červinjanu 24., 25. in 26. maja in v Trziču 28. in 29. maja. — V katoliško cerkev je pristopila luteranka, doma iz P. usovskega, stara 25 let, služabnica v Gorici, po imenu Herminija Weber. Krstil pod pogojem in obhajal jo je preč. o. Pavissich, birmoval pa milostljivi škof krški msgr. dr. Mahnič.

(Zber krščanskih socijalistov) in antisemitov v Lijonu je sklenil, da mora biti krščanstvo podlaga vsaki postavodaji, da se vsako zatiranja slabjšega zapreči ter se odpravijo vse postave, s katerimi se je podelilo Judom enakopravno državljanstvo v Franciji in Alžiru. Na Francoskem je med 38 milijoni preb. valcev le 150.000 Judov. In vendar gospodarijo Judje v zvezi s prostožidarji vsej francoski državi!

(Čudna stoletnica.) Leta 1896. je preteklo ravno stiriisto let, kar so stajerski stanovi plačali 38.000 for.

cesarju Maksimilijanu I. zato, da je spodil vse Jude iz dežele.

(Od veselja zblaznel.) Admiral grof Candiani v Genovi je mornarskemu podčastniku Cogliavino sporočil, da je po svojem umrlem stricu v Filadelfiji podedoval 18 milijonov lir. Ta novica je podčastnika tako pretresla, da je znorel. Ojvedli so ga v norišnico, podedovano premoženje pa je sodnija postavila pod kuratelo.

(Koliko je Slovanov?) Slovanov je 109 milijonov 495 tisoč, in sicer Rusov: 75 milijonov, Poljakov 12 milijonov 600 tisoč, 7 milijonov 700 tisoč Čehov, 9 milijonov 675 tisoč Srbohrvatov, 3 milijone 300 tisoč Bolgarov, in samo jeden milijonov 200 tisoč Slovencev. Nemcev je 64 milijonov, Francozov 40 milijonov, Italijanov 30 milijonov, Angležev 33, Španjcev 17 milijonov, Mažarjev 6 milijonov 700 tisoč, Rumunov 8 milijonov 600 tisoč, Turkov 5 milijonov 800 tisoč, Svedov in Norvegov 8 milijonov 300 tisoč, 4 milijone 600 tisoč Judov, 3 milijone 600 tisoč Grkov, 1 milijon 600 tisoč Albancev. Potem bi bili mi Slovenci najmanjši narod v Evropi. Ali vendar nas ni treba sram biti; več delamo, nego marsikateri večji narod.

(Petres.) Na perzijskem otoku Kischnu je bil strašen potres. Angleškemu listu »Times« se iz glavnega perzijskega mesta Teherana brzobjavno poroča, da so pod porušenimi poslopji dobili 1400 ponesrečenih.

(Kako se godi vojakem v Italiji.) »Gazzetta di Venezia« piše. »Včeraj so se vrnilo vojaki s pota, 40 km hoda, v dežju in blatu. Ko so se lotili juhe in mesa, dobili so notri crkle miši. Po kuhinji je baje toliko nesnage, da so črvi na dnevnem redu. Dva vojaka sta to naznanila polkovniku. Zavili so miši in jih poslali oblastvu.

(Loterija — nesreča) Živela je mala družina na majhnem posestvu. A vendar je bila srečna. Oče je bil delaven, mati skrbna gospodinja in otroci zdravi in ubogljivi. Nekega dne zvež mož, ki je brez vednosti žene kupil srečko (tos), da je zadel 6000 gl. »O, kaka nesreča«, zavpila je žena, ko je to zvedela. In prav je imela. Mož je postal pijanec. V desetih letih je slo 6000 gl. in povrh se malo posestvo po grlu. Družina je ubožala. Da, se več! Moža, ki je bil prej od vseh spoštovan, so vsi zaničevali. Iz pridnega delavca je postal potepuh. Torej denar tudi ni vse!

(Mrzla kri.) Vojak, ki zagleda velikansko število sovražnikov, se ustraši in se začne na celem telesu tresti. Častnik to videč, mu pravi: »Sram te bodi; treses se, kakor pes pred palico. Kadar nevarnost preti, moraš mrzlo kri imeti!« — »Saj jo imam«, jeclja vojak, »toda premrzla je, zato me tako ruka!«

(Pustna.) Za Kranjsko nam niso podelili pete kurije, ampak dali so nam samo neznančno »kúrjo peto«.

(Kako uren je polž?) On je 111 krat hitrejši, ko najurnejši ledniki in 2 krat kakor najpočasneje tekoča Lava. Nasproti pa zaostaja mnogo za drugimi stvarmi, kajti prekosé ga: gorska železnica 1000 krat, precej hitro

idoč pešec 1600, narasla Donava pri Dunaju 2000, plavci za stavo na Dunaju l. 1895. 2600, Donava pri Železnih vratih čez 3000, kit 3800, najhitrejša velereka 4000, čoln, če ga goni 8 veslačev, 4500, najhitrejša kamela, ki predirja v 15 urah 330 km 6200, najhitrejši konj pri dirki v št. Jerneju leta 1895 in 1896 7200, najhitrejša jadernica 8500, človeška kri po žilah 9000, najhitrejši biciklist v Ljubljani 9000, muba, če jo kdo poži, 10.000, veliki prekomorski parniki 10—12.000, drsalci 10—12.000, najhitrejši hudourniki 14.000, kamen, če ga kdo z vso silo vrže, 15.800, morsk valovi pri močnem viharju 20.000, krt 25.000, golob 28.—30.000, orol 30—34.000, najhitrejši vlak na svetu 42.500, vrana 55.000, slavček 58.460, najhitrejša lastovka 90.000, potres na morju 125.000, krogla iz puške 400—800.000.

(Učitelj) vpraša brihtnega Francka iz Ratja: »Francek! kako se pa ti pišeš?« — Francek se naravnost odreže: »Še ne znam; me boste se le naučili!« — Učitelj vpraša nadalje: »Francek! Kako se pa vaš oče pišejo?« — Francek odvrne: »Tudi še ne znajo in brati tudi ne. Ko se jest naučim, bom zanje pisal in bral!« — Učitelj: »Kako je pa očetu ime?« — Francek: »Ne vem! Kader pogledajo v pratiko, pravijo, da so tisti, ki je na konju.« — Učitelj: »Ali so torej Jurij, ali Pavel, ali Martin? Ti trije imajo konja.« — Francek: »Naš oče nimajo nobenega konja! Le par volov imajo, rumenko in pa junčka.« — Učitelj: »I, kako pa mati očetu pravijo,

kader jih k mizi pokličejo?« — Francek: »Ti stari! je že na mizi!« — »Kako pa, vpraša nadalje učitelj, pravijo oče materi?« — Francek: »Ta stara, jim pravijo.« — Tako je gospod učitelj zvedel vse, kar je želel za svoj zapisnik. Pa saj je rekel Francek, da se bo v šoli naučil brati in pisati za očeta.

Zdravnik: »Draga žena! vaša bolezen ni nevarna. Le največjega miru in pokoja potrebujete.« — »Toda, predobri gospod doktor, poglejte vendar tudi moj jezik!« — »Res tudi ta potrebuje največjega miru in pokoja.«

Čudna sprava. Jakob: »Se je li Tomaževc zve sprijaznil s svojo zeno?« — Aleš: »Popolnoma! Oaa bere, kar on piše, on pa je, kar ona kuha!«

(Tujec): »Ali zeló mrjejo ljudje v tem kraju?« — Kmetič: No, toliko, kolikor jih pač dva zdravnika skupaj spravita.«

(Jurček!) Zdaj pa le mirno sedi, če ne boš tepen!« opominja mamka razposajenega Zoržka v železničnem vozu. — »Mama, če me bote topli, bom pa sprevozniku povedal, da sem že osem let star, in vi bote morali kazen plačati.«

(Mati:) »Miš je v mleko padla.« — »Si jo li vèn vzela?« — »Ne! mačko sem noter vrgel, naj jo vèn vzame.«

(Pri brivcu.) »Brivec, zakaj pa vi vedno take grozovitne dogodke pripovedujete, kadar me strižete?« — »To je pač jasno, potem Vam zlezejo lasje kvišku in jaz jih ložje strižem.«

Narodno gospodarstvo.

Kako se pomijejo kadl na velje. Kad napolni z vrelo vodo, deni vanjo zareče železo (za gladiti), vrzi notri pest zmetih brinovih jagod, pokri kad in pusti, da nekaj časa stoji. Nato se voda odlije, kad se osnazi z mrzlo vodo, in na zraku posuši.

Snujste kmetijske zadruge! Kmetijske zadruge so se na Bavarskem v zadnjih letih zeló razvile. Opirajo se skoraj povsod na Rajsfajznove posojilnice. Vseh zadrug je okoli 1500, ki so združene v deželno zvezo. Skupno naročevanje blaga se je v zadnjih dveh letih popetorilo. Za svoje pridelke imajo devet velikih skladišč, kjer imajo na prodaj: žito, klavno živino, krompir, drva in hmelj. In pri nas? — Nič! — Mi čakamo, da se gospodarsko še bolj pogreznemo, potem bomo pa pričakovali odrešenika. Ali se mi slovenski kmetje ne moremo organizovati v zadrugah, da bi sami si gospodarili? Ali mi nimamo ničesar na prodaj? Mar nimamo komu prodajati? Mar ne potrebujemo ničesar? — O, nič, čakajmo, bo že bolje! — Zid je že tukaj!

Rudništvo na Kranjskem l. 1894. Iz poročila c. kr. kmetijskega ministerstva razvidimo, da je bilo ime-

novanega leta na Kranjskem 24 rudniških podvzetij. Kopalci so: na treh krajih rudo za živo srebro, na treh za železo, na enem za svinec, na enem za cink, na enem za mangan. Na štirinajstih krajih so kopalci ružavi, in na enem črni premog. Rudarjev je bilo: 2277 delavcev, 95 delavk, in 94 mladoletnih, skupno 2466. Ponesrečilo se je deset delavcev.

Brizgalnice voper strupeno roso dobijo revne občine vinorodnih krajev zastoj od ministra za poljedelstvo. To podporo sta izposlovala naša državna poslanca gg. Povše in Pfeifer. »Domoljub« vam pové prihodnjic, kam je pošiljati dotične prošaje.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 18. marca 1897 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 20. februarja:	74.	25.	16.	40.	88.
Graec, 20. februarja:	11.	76.	50.	81.	82.
Linc, 27. februarja:	52.	26.	79.	8.	15.
Tret, 27. februarja:	40.	24.	1.	21.	73.

Oelz^{ova} kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi.

149 25—2

Čestite gospodinje!

Zahtevajte in kupujte to kavo!

Prodaja se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Tržne cene v Ljubljani.

24. februvarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	8 30	Špeh, povojen, kgr.	67
Rež,	6 50	Surovo maslo,	70
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno	2
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	7 —	Govoje meso kgr.	64
Proso,	7 —	Telečeje	62
Koruza,	5 —	Svinjako	64
Krompir,	2 20	Kostrunovo	40
Leča bktl.	12 —	Pštanec	60
Grab,	15 —	Golob	18
Pišol,	9 —	Seno, 100 kgr.	30
Maslo kgr.	90 —	Slama,	38
Mast,	70 —	Drva trda, 4 kub. mtr.	7 —
Špeh, svež	62 —	„ mehka	5 —

Mihael Prestenjak, v Dravljah h. št. 50, pošta št. Vid nad Ljubljano, krovce z škrlatimi ploščami, domačimi in inozemskimi, prevzame

kritje in popravo raznih poslopij,

priporoča se tudi častiti duhovščini za popravo in kritje cerkve in cerkvenih zvonikov solidno in po ceni. 155 1-3

Pege

154 10-1 odpravi v 7 dneh popolnoma

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olesanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

135 4³/₄ klg. kave 10-4

poštino prosto proti povzetju, ali če se denar naprej pošlje, zajamčeno najboljšo blago.

Afrik. moka, biserna 5-20
Santes, fini 5-40
Kuba, zelen, posebno fini 5-88
Cejlan, modrozelen, p. f. 6-80
Zlati java, rumekast, p. f. 6-80
Biserina kava, zelo fina 6-90
Arab. moka, fl. blagodišeč 7-75

Cenik in carinski tarif zastoj.
Ettlinger & Co. Hamburg.

Najboljši živinski prašek

je Barthelovo krmilno apno, koje preprečuje lizavost in glodanje lesovja, omehljlost kostij, shujšanje, pospešuje prebaviljenje, prcvročca, da ima žival več mleka, pomnoži delavno moč, dá trpešo, zdravo meso itd.

Za vsako žival nepogrešljiv. — Opis se pošlje na željo zastoj. 5 kg. za poskušnjo gl. l. — od Dunaja. 114 (6-5)

A. Barthel in dr.

Dunaj X., Keplergasse šte. 20.

100 do 300 gl.

na meso lahko pošteno zasluži vsehni ter povsed brez zgube, ako hoče prodajati posebno dopuščena državna pisma in srečke.

Ponudbe pod naslovom: „leichter Verdienst“ Rudolfu Mosse, Dunaj. (747 10 8)

Deloljubne

osebe — povsod — katere iščejo trajni denarni zaslužek, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. 153 8-1

Agentje,

obiskujoči privatnike, se sprejmo proti visoki proviziji za razpečevanje posebnovrstnih lesnih zagrnjal in pelkonaj, že šestkrat odlikovanih. Ponudbe z referencijami na C. Klein, Braunau tovarnar i. B. (Ustanovljeno 1878.) Največji zavod za tako blago. 142 3

Izjava.

Pri občinski seji dne 20. decembra 1896 obravnaval se je občinski proračun. Pri obravnavi je podpisani bivšemu županu Jožefu Mraku rekel, da je goljuf, ker je hotel goljufati za 70 gl. ubožnega denarja.

To sem mu jaz očital na podlagi izjav bivšega župana Naysoškega Andreja Barle, kateri mi je rekel, da je to njemu povedal gosp. okrajni tajnik Draxler.

Jožef Mrak je mene tožil pri sodnji radi raztaljenja časti. Ker je pa pri tej obravnavi g. Draxler temu oporekal in izjavil, da je Mrak popolen pošteni, — prekličem gori omenjene, za Jožef Mraka raztaljive besede.

Podgorje, dne 25. januarja 1897.

Matija Jeraj,
župan.

156 1-1

Lekarna pri Mariji Pomagaj v Ljubljani.

Novo urejena 141 (4)

lekarna „pri Mariji Pomagaj“

M. Leusteka, Resljeva cesta št. 1

poleg mesarskega mosta v Ljubljani

priporoča gospodarjem in kmetovalcem — živinorejcem

izvrstni redilni prah za živino

konje, govedo in prašiče

jeden zavojček z rab. navodom 30 kr., dvakrat toliko 50 kr.

Velika zaloga vseh preizkušenih, izborno delujočih domačih zdravil, katere se po časniki in ceniki priporočajo kot izvrstna sredstva proti raznim boleznim. — Razpošilja se vsak dan dvakrat s pošto.

Resljeva cesta št. 1 poleg mesarskega mosta.

Ta domača zdravila dobijo se najceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena. Vsako zdravilo ima postavno varstveno znamko, je najboljšo kakovosti, vedno sveže in priznano. Posebno so

Doktor pl. Trnkóczy-jev svet

je vrbalno sredstvo pri bolečinah v križu, v rokah in nogah itd., okrepčuje žile in mišice človeškega telesa, osobito po napornem, utrudljivem delu in trajni hoji. Uspešno je rabijo hribolazci, vojaki, biciklisti in jahači.

Najboljšo dietično sredstvo za želodec!

Marija-Lurški grenčec za želodec

Steklenica 50 kr.,
6 steklenice 2 gl. 50 kr.

Priporoča se najtoplejše kot kemično čisti, hygienični, dietični želodečni liker.

Ta dobi grenčec za želodec je med vsemi grenčiči, oživljajočimi soki itd. najpriporočljivejši. Oživlja in

okrepčuje želodec, vzbuja slast do jedi, s kratka, je najboljši, z mnogimi zahvalnimi pismi priporočen grenčec za želodec.

Vse te, kakor vsa druga zdravila razpošilja na vse kraje vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža

Ljubljana, Kranjsko. 68 (12-9)

Svarilo! Ta liker pristen je le tedaj, ako je na vsaki steklenici od lekarne uradno zabranjena varnostna znamka „Marija-Lurika v jami.“

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 26 let s največjim uspehom rabljeni, pravi sirup raktapija sled, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za naraščanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo naraščanje kosti.

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več
118 7 za svajanje. 668 20-15

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi in, s se vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 26 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

te torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je kraven steječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti s nižje ceno, niti s drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VIII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

V svrhu varnosti občinstva pred nčvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to-le oblastveno registrirane varstvene znamke.

in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka **Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“**. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj toječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbo. Pazi naj se torej vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varujejočih drugih balzamov, zasledujem najstrelje sednjekim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: **Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Progradu pri Rogatec-Slatini**. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 13 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšeno zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20-4 v Progradu pri Rogatec-Slatini. 19 20-7

Usojam si prečastiti duhovščini, slavnemu občinstvu in velespoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem dnem 8. februarja t. l. preselil svojo

trgovino

a klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v novo urejene

prodajalnišne prostore

v Wolfovi (preje gledališni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam večstranski ter prosim, da se mi obrani takom 23 let pridobljena častota me blagonaklonjenost št. občinstva.

Velespoštovanjem

152 6-2

Anton Krejčí.

Iskram je tudi trgovina s klobuki za doma.

Sidro Liniment. Capsici compos.

144 3 iz lekarne Richter-jeve v Pragi

priznane izvrstno bolečinsno olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 46 25-9

Richter-jev liniment s sidrom

ter sprejma iz previdnosti je v steklenicah v znano varstveno marko „sidro“ kot pristne.

Richter-jeva lekarna

pri slatem levu v Pragi.

Staropreizkušeno dijet. kosmet. sredstvo (vrtbaldo) za okrepčavo in utirjenje žil in mišic človeškega telesa.

Kwizdov fluid

Znamka: kača (hribolazki fluid)

Z uspehom ga rabijo hribolazci, biciklisti in jahalci, da se utrdé in okrepčajo po dolgem naporu.

Cena: steklenica 1 gld., po steklenice 60 kr.

Pristen se dobiva v vseh lekarnah.

Glavno zalogo ima
okrožna lekarna v Korneuburgu
pri Dunaju. 118 8-3 G

Velika izbora lepih, paranih daril za Božič in novo leto!

● Najboljše ure po najnižji ceni ●

in
veržice, uha ne, pretane itd.

ima v zalogi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani
na Mestnem trgu

nasproti rotovžu

Popravila izvršuje kar možno natančno pod jamstvom.

Zaloga in popraviljanje koles za vozarenje (biciklov) po nizki ceni. 101 10

Kdo pije
Kathreiner-
 Kneippovo sladno kávo?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje ohraniti in utrditi, pa ob enem noče pogrešati prijetnega kavinega užitka. Bobova kava je, kakor znano, škodljiva, ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primeša, jej odvzame škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take, ki bolehájo na živcih ali v želodcu, izkazala se je Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočerihih slučajih kot najboljša, najzdravejša in lahko prebavljiva pijača. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki je tečna in se prilega slabemu in rahlemu telesu, naj bo že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim okusom se kmalu vsem prikupi.

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati okusno in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo. Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu. *****

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v resnici zdrava družinska pijača, čist prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdelana in po Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanem in od največjavnih strokovnjakov preskušonem načinu z okusom prave bobove kave prekisana. Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus ptuje bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti domačega slada. *****

Prošnja: Kdor noče biti goljufan in oškodovan, naj pazi pri nakupu na varnostno znamko in na obliko na strani **Kathreiner**. naslikanega izvrnega zavoja z imenom

Zavoji brez imena „Kathreiner“ niso pristni.

Mani diši najbolje!

